

flabikke Opdragelse, der fler derigjennem, det, som nærmest maa betegnes som Dressedur, kan ikke faae Betydning, naar der skal dannes virkelige Karakterer og faas noget Virkeligt ud af et Menneſte. Seg skal villig indrømme det ærede Medlem, at ſelve Dveſteſtiden, Rekruttiden, have Mange godt af, men der er ligesaa Mange og Flere, der have haft alvorlig Skade af den Tid, hvori de ligge til Garniſonstjeneste, hvor de have faare lidt at beſtille og meget betydelige Friſtielser. Seg skal benytte Leiligheden til at indrømme det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at jeg har taget feil med Hensyn til det Punkt, han omtalte. Seg er bleven opmærksom paa, at det ikke forholder sig ſaaledes, som jeg ſagde igaaar, men dermed bortfalde ikke mine Betænkeligheder ved de omhandlede Paragrafer; thi der er, ſom det er blevet fremhævet fra andre Sider, andre Vanſkeligheder for Lyendet ved den Tilſtand, hvori det kommer, naar der fra Husbondens Side negtes det Paategning, og det ſkal være nødt til at faae Aſteſt under Forpligtelse til at underkaſte ſig offentlig Politiforſølgning. Derved opſtaaer der Vanſkeligheder, ſom gjøre det umuligt at vedtage diſe Beſtemmelſer, og ſom medføre, at man viſtnof ſærlig maa have ſit Die henvendt paa at bringe diſe Beſtemmelſer i en ſaadan Form, at de Ulemper, ſom det viſtnof med Rette er blevet paapeget kaae ved dem, blive fjernede.

Aufſær: Seg ſkal ſkænke den ærede Læſer hans Gang fra den ene Danſebod til den anden; man kan godt gjøre ſaadanne Sagttagelser uden juſt ſelv at følge med. Naar det ærede Medlem vilde paadutte mig, at jeg har villet hævde for den militære Tjeneste, at det var det væſentligſte Opdragelſesmiddel for vor Ungdom, ſaa er dette ſelvfølgelig Noget, jeg ikke har ſagt. Seg har villet hævde, at Hovedbetydningen af den militære Tjeneste ved Siden af, at den giver Manden de Kundſkaber og Færdigheder, ſom ere nødvendige for hans eventuelle Optraeden paa Kamppladsen, er at indſkærpe og indøve en alvorlig Pligtfølelſe og en nøgtagtig Pligtopfyldelſe. I den Henseende tør jeg paastaar, at ingen af de Stillinger, hvori de unge Mænd komme i deres Liv, har en ſaadan Betydning ſom deres Tjeneste under Fanen. Det er i alt Fald ikke Skolen, der har en ſaadan; thi Diſciplin i vore Skoler er ſandelig ikke af den Natur, at den ſkulde være det eneſte eller det beſte Middel hertil. I alt Fald ſynes det underligt, ſom dog paſſerede for et Par Aar ſiden, at en Byg Ungdom ſtenebe en gammel Skolelærer halvt til Døde. Den Førſjel, ſom det ærede Medlem gjorde mellem den egentlige Dveſteſtid og den paafølgende Garniſonstjeneste, om hvilken ſidſte han ſyntes at mene, at den ikke beſtaar i Andet end at trække paa Bagt, beror paa en fuldſtændig Miſforſtaelſe fra hans Side. Skulde dette være Tilfældet, vilde det være Krigsbeſtyrel-

ſens Pligt at ſørge for, at denne Tid blev anvendt til det, ſom er dens virkelige Formaal, nemlig Mandſkabets yderligere Uddannelse, ſaaledes at det kan være iſtand til at optraede ſom veiledende for det Mandſkab, der kun har faaet en kort Uddannelse.

Minneſted: Debatten er ſpunden ſaa langt ud, at jeg ſkal indſkrænke mig til ſaa Bemærkninger; Noget, ſom jeg ogsaa ſaameget bedre kan, ſom jeg fuldſtændig billiger, at Lovudkaſtet ikke har ſøgt at tage større Sigte, end det har gjort, at det har indſkrænket ſig til at ville ſøge at afhjælpe de Klager, der have lydt ſtærkeſt i den ſenere Tid, nemlig Klager over de hyppige Brud paa Lyendeforholdet. Seg tror ogsaa, at der i denne megen Tale om, at Lyendeforholdet ſkulde forvandles til et frit Kontraktsforhold, ſom man pleier at ſige, ligger megen Uklarhed. Seg tvivler paa, at man egentlig er ſig bevidſt, hvad man mener dermed, og i hvilke Henseender Lyendeforholdet ſkulde undergaa Forandring for at blive et frit Kontraktsforhold mere, end det nu er. Seg ſer ikke rettere, end at det er et frit Kontraktsforhold baade med Hensyn til dets Stiftelse og med Hensyn til dets Dphør og med Hensyn til hele dets Indhold, at det er Gjenſtand for Aftale mellem de to kontraherende Parter. Der er enkelte Beſtemmelſer ved det, i hvilken Ordningen i Mangel af anden Aftale er en noget anden, end den vilde være efter Lovgivningens almindelige Beſtemmelſer; men diſe Beſtemmelſer ere ſamtlige i Lyendets Favør, ſigte ſamtlige til at hjælpe den Part, ſom Lovgivningen naturligtviſ har maattet tage ſig meſt af, fordi den i Forholdet ſaſtiſt er den ſvageſte, nemlig Lyendet. Det er ganſke urigtigt, naar det ærede Medlem for Ribe Amts 1ſte Valgkreds (Th. Kruse) ſagde, at Lyendeloven var ſaaledes indrettet, at, naar den gjærdebe een Gang om Lyendet, gjærdebe den to Gange om Husbonden. Det er ingenlunde Tilfældet, og han kunde heller ikke derpaa anføre noget Exempel; jeg regner nemlig ikke derfor det, han kom med, at Lyendet var i Mangel af anden Aftale pligtigt til at udføre ikke alene det Arbeide, hvortil det havde ladet ſig feſte, men ogsaa i Tilfælde af, at der er Trang dertil, fordi andre Folk i Husſtanden bleve syge, andet paſſende Arbeide. Det kan man ſandelig ikke ſige i mindſte Maade er noget Angreb paa Lyendets Ret. Det er Noget, Lyendet har vidſt, da det indgik Forholdet, og der er ikke det Mindſte i Veien for, at det har kunnet udtrykkelig betinge ſig ikke at være ſtillet ſaaledes. Derimod er der andre Beſtemmelſer i Lyendeforholdet, ſom netop ere ſtillede op i Modſætning til, hvad almindelige Retsgrundſætninger vilde føre til for at begunſtige Lyendet og det med Rette. Dertil regner jeg den Stilling, Lyendet har i Sygdomstilfælde; thi efter almindelige Retsregler vilde Lyendet i den Tid, da det er